

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBavljenoj reviziji učinkovitosti

UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA
U VLASNIŠTVU GRADA ZAGREBA

Zagreb, srpanj 2019.

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
UPRAVLJANJE I RASPOLAGANJE NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU GRADA ZAGREBA	5
Evidencije o nogometnim stadionima i igralištima	6
Normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima	14
Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima	21
Nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima	32
OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU GRADA ZAGREBA	36
OČITOVAЊЕ GRADA ZAGREBA	38

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/18-10/88
URBROJ: 613-02-11-19-11

Zagreb, 22. srpnja 2019.

IZVJEŠĆE

O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA
NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU GRADA ZAGREBA

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu Grada Zagreba (dalje u tekstu: Grada).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 3. prosinca 2018. do 22. srpnja 2019.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije je upravljanje i raspolažanje nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu Grada u 2017. i 2018. U ovoj reviziji, pod pojmom nogometni stadioni i igrališta podrazumijevaju se sportske građevine s travnatim (prirodnim ili umjetnim) terenom za igranje tzv. velikog nogometa, duljine od 90 do 120 m i širine od 45 do 90 m, s gledalištem ili bez njega.

Revizijom je obuhvaćeno vođenje evidencija o nogometnim stadionima i igralištima, normativno uređenje upravljanja i raspolažanja, upravljanje i raspolažanje te nadzor nad upravljanjem i raspolažanjem nogometnim stadionima i igralištima.

U svrhu ocjene učinkovitosti upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima, utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- provjeriti cjelovitost podataka o nogometnim stadionima i igralištima
- provjeriti normativno uređenje upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima
- provjeriti upravlja li se i raspolaže nogometnim stadionima i igralištima u skladu s propisima
- ocijeniti ekonomске i finansijske učinke upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima
- ocijeniti efikasnost sustava unutarnjih kontrola pri upravljanju i raspolažanju nogometnim stadionima i igralištima.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumnoj osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije, analizirana je pravna regulativa, podaci Središnjeg državnog ureda za šport, Hrvatskog olimpijskog odbora i Hrvatskog nogometnog saveza te drugi dostupni podaci.

U postupku revizije:

- proučeni su i analizirani zakoni i drugi propisi koji reguliraju upravljanje nogometnim stadionima i igralištima
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata
- analizirani su podaci prikupljeni putem upitnika i provjerena dokumentacija (poslovne knjige, planovi, odluke, ugovori i druga dokumentacija) u vezi s upravljanjem i raspolažanjem nogometnim stadionima i igralištima
- obavljeni su razgovori s odgovornim osobama
- pribavljena su obrazloženja o pojedinim aktivnostima u vezi s upravljanjem i raspolažanjem nogometnim stadionima i igralištima.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te poduzetih aktivnosti Grada u vezi s upravljanjem i raspolažanjem nogometnim stadionima i igralištima.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- je li upravljanje i raspolažanje nogometnim stadionima i igralištima u 2017. i 2018. učinkovito?

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća pitanja:

- ima li Grad cjelovite podatke o nogometnim stadionima i igralištima?
- je li Grad normativno uredio upravljanje i raspolažanje nogometnim stadionima i igralištima?
- upravlja li i raspolaže Grad nogometnim stadionima i igralištima pažnjom dobrog gospodara?
- je li Grad uspostavio učinkovit sustav unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu Grada, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji	
		1	2
1.	Evidencije o nogometnim stadionima i igralištima	<ul style="list-style-type: none"> ○ nogometni stadioni i igrališta su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazana je njihova vrijednost ○ obavljen je godišnji popis imovine i obveza, popisom su obuhvaćeni svi nogometni stadioni i igrališta u vlasništvu lokalne jedinice te je njihovo knjigovodstveno stanje uskladeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom ○ ustrojen je registar imovine koji sadrži podatke bitne za upravljanje i raspolažanje nogometnim stadionima i igralištima ○ podaci o nogometnim stadionima i igralištima u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama i registru imovine su uskladjeni ○ u zemljišnim knjigama i katastru je upisano vlasništvo, odnosno posjed Grada nad javnim nogometnim stadionima i igralištima ○ u slučajevima kada u zemljišnim knjigama i katastru nije upisano vlasništvo, odnosno posjed Grada nad javnim nogometnim stadionima i igralištima, Grad poduzima potrebne aktivnosti radi upisa vlasništva 	
2.	Normativno uređenje upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima	<ul style="list-style-type: none"> ○ utvrđen je način upravljanja i raspolažanja te izvještavanja o upravljanju i raspolažanju nogometnim stadionima i igralištima ○ primjenjuje se utvrđeni način upravljanja i korištenja te izvještavanja o upravljanju i raspolažanju nogometnim stadionima i igralištima ○ donesen je godišnji plan upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima ○ nogometni stadioni i igrališta su registrirani za domaća i međunarodna nogometna natjecanja 	

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji	
		1	2
3.	Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima	<ul style="list-style-type: none"> ○ nogometni stadioni i igrališta su privedeni svrsi, odnosno koriste se za predviđenu namjenu ○ Grad ostvaruje prihode od korištenja nogometnih stadiona i igrališta (prodaja, zakup, najam, koncesija) ○ postupci prodaje i davanja u zakup, najam ili koncesiju provedeni su u skladu s propisima ○ rashodi ostvareni po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima izvršeni su namjenski ○ vodi se ažurna evidencija o ostvarenim prihodima i rashodima po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima ○ analiziraju se i vrednuju učinci upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima te se poduzimaju mјere i aktivnosti s ciljem povećanja pozitivnih i smanjenja negativnih učinaka 	
4.	Nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima	<ul style="list-style-type: none"> ○ propisane su ovlasti i odgovornosti u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima ○ uređeni su načini postupanja, odnosno donesene su procedure u vezi s prodajom, davanjem u zakup ili najam i drugim oblicima upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, od donošenja odluka do evidentiranja u poslovnim knjigama i vrednovanja ostvarenih učinaka ○ unutarnjim revizijama su obuhvaćene aktivnosti i procesi u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima ○ unutarnja revizija je dala preporuke u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima ○ Grad je postupio po preporukama unutarnje revizije. 	

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **učinkovitim**, ako Grad ima cjelovite podatke o nogometnim stadionima i igralištima, ako je normativno uredio upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima, ako nogometnim stadionima i igralištima upravlja i raspolaže pažnjom dobrog gospodara te ako je uspostavljen učinkovit sustav unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti u vezi s evidentiranjem i vođenjem podataka o nogometnim stadionima i igralištima, normativnim uređenjem upravljanja i raspolaganja, upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima te funkcioniranjem sustava unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na evidentiranje i vođenje podataka o nogometnim stadionima i igralištima, normativno uređenje upravljanja i raspolaganja, upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima te funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

UPRAVLJANJE I RASPOLAGANJE NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU GRADA ZAGREBA

Prema odredbama Zakona o sportu (Narodne novine 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15 i 19/16-ispravak) (dalje u tekstu: Zakon), sportske djelatnosti su od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, a razvoj sporta potiče se, između ostalog, izgradnjom i održavanjem sportskih građevina i financiranjem sporta sredstvima države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sportskim građevinama smatraju se uređene i opremljene površine i građevine u kojima se provode sportske djelatnosti, a koje osim općih uvjeta propisanih posebnim propisima za te građevine zadovoljavaju i posebne uvjete, u skladu s odredbama Zakona. Javne sportske građevine su građevine u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te se trajno koriste u izvođenju programa javnih potreba u sportu. Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđuju javne potrebe u sportu i za njihovo ostvarivanje osiguravaju finansijska sredstva iz svojih proračuna. Jedna od javnih potreba u sportu za koje se sredstva osiguravaju u državnom proračunu je poticanje planiranja i izgradnje sportskih građevina. Javne potrebe u sportu za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su programi, odnosno aktivnosti, poslovi i djelatnosti koje obuhvaćaju, između ostalog, planiranje, izgradnju, održavanje i korištenje sportskih građevina značajnih za jedinicu lokalne i područne (regionalne) samouprave. Upravljanje javnim sportskim građevinama može se povjeriti sportskim klubovima i savezima, sportskoj zajednici, ustanovama i trgovačkim društvima registriranim za obavljanje sportske djelatnosti upravljanja i održavanja sportskih građevina. Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, koja prethodno pribavlja mišljenje Nacionalnog vijeća za sport, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pripadajućih sportskih zajednica i odgovarajućih sportskih saveza donosi mrežu sportskih građevina kojom se određuje plan izgradnje, obnove, održavanja i upravljanja sportskim građevinama. Prema odredbi članka 98. Zakona, Vlada Republike Hrvatske bila je dužna prijedlog mreže sportskih građevina podnijeti Saboru u roku godine dana od stupanja Zakona na snagu, što nije učinila.

Prema podacima iz dokumenta pod nazivom Financiranje sporta u Republici Hrvatskoj s usporednim prikazom financiranja u Europskoj uniji koji je u studenome 2012., na zahtjev tadašnjeg ministarstva nadležnog za poslove sporta, izradio Institut za javne financije, od 2008. do 2011. su za kapitalna ulaganja u sportske građevine utrošena znatna javna sredstva (iz državnog proračuna preko 370 milijuna kn, a iz proračuna lokalnih jedinica milijardu kn), pri čemu treba uzeti u obzir da se na poziv za dostavu podataka odzvalo 60,0 % županija, 72,2 % gradova i 57,3 % općina, što znači da su izdvajanja iz proračuna lokalnih jedinica još i veća. Pri prikupljanju podataka od lokalnih jedinica uočeno je da veliki broj lokalnih jedinica nije procijenio vrijednost sportskih građevina u svom vlasništvu, a znatan broj nije raspolagao ni podacima o vlasništvu. Analiza prikupljenih podataka pokazala je da su osnovni kriteriji financiranja sporta na lokalnoj razini popularnost, masovnost i rasprostranjenost te se najviše sredstava, posebno na razini općina, izdvaja za nogomet.

Prema podacima Hrvatskog olimpijskog odbora i Hrvatskog nogometnog saveza za 2017., u nogometu je registrirano 128 274 sportaša u 1 559 nogometnih klubova, što čini 45,4 % svih sportaša i 22,4 % svih klubova u sustavu sporta u Republici Hrvatskoj. Na području Grada registrirano je 11 894 sportaša u 66 nogometnih klubova.

Evidencije o nogometnim stadionima i igralištima

Na području Grada ima 54 nogometna stadiona i igrališta.

U tablici broj 2 daju se podaci o broju i lokaciji nogometnih stadiona i igrališta na području Grada te o vlasništvu ili posjedu nad njima, prema stanju u zemljišnim knjigama ili katastarskom operatu koncem 2018.

Tablica broj 2

Podaci o broju i lokaciji nogometnih stadiona i igrališta na području Grada te o vlasništvu ili posjedu nad njima, prema stanju u zemljišnim knjigama ili katastarskom operatu koncem 2018.

Redni broj	Gradska četvrt	Nogometni stadion ili igralište		
		Naziv	Lokacija	Vlasništvo prema stanju u zemljišnim knjigama ili posjednik prema katastarskom operatu
1	2	3	4	
1.	Maksimir	Gradski stadion Maksimir	Maksimirска 128	Grad*
2.		Nogometno igralište Maksimir	Bukovačka cesta 4c	Grad*
3.		NK Ravnice	Fakultetsko dobro 2A	Agronomski fakultet
4.	Trešnjevka-sjever	Nogometni stadion Zagreb	Kranjčevićeva 4	općenarodna imovina, fizičke osobe*
5.		Nogometno igralište Pongračovo	Klanječka 37a	pravna osoba*
6.		Športsko-rekreacijski centar Rudeš	Rudeška 25	društveno vlasništvo, Grad*
7.		Športski park Trešnjevka	Veprinačka 16	općenarodna imovina*
8.	Trešnjevka-jug	Nogometno igralište Jarun	Ogulinska 23	Grad, općenarodna imovina*
9.		Nogometno igralište Prečko	Dekanići 6	Grad
10.		Nogometno igralište Sava	Gredice 159	HAŠK Mladost, Republika Hrvatska, Grad*
11.	Trnje	Nogometni centar Zagreb	Veslačka 1a	Republika Hrvatska*
12.		Nogometno igralište Savica	Avenija Marina Držića 102	društveno vlasništvo, Grad*
13.		Nogometno igralište Trnje	Trg kardinala Franje Šepera 9	Republika Hrvatska, društveno vlasništvo*
14.	Novi Zagreb -zapad	Nogometni stadion NK Hrvatski dragovoljac	Radmanovačka bb	Grad, fizičke osobe*
15.		Nogometni stadion NK Lokomotiva	Ulica R. Cimermana 7	Grad
16.		Nogometni stadion Lučko	Ulica Franje Puškarića 122	općenarodna imovina, Republika Hrvatska*
17.		Nogometno igralište Blato	Karlovačka 195b	Republika Hrvatska, fizičke osobe*
18.		Nogometno igralište Sveta Klara	Mrkšina 67a	Grad
19.		Nogometno igralište Botinec	Lesičine 5	Grad*
20.		Nogometno igralište Hrašće	Hrašćanska 84	Republika Hrvatska

Redni broj	Gradsko četvrt	Nogometni stadion ili igralište		
		Naziv	Lokacija	Vlasništvo prema stanju u zemljišnim knjigama ili posjednik prema katastarskom operatu
1	2	3	4	
21.		Nogometno igralište Hrvatski Leskovac	Jezeranska 6a	Grad*
22.		Nogometno igralište Mala Mlaka	Igrališna bb	Republika Hrvatska*
23.		Nogometno igralište Odra	Ulica svetog Izidora 16	Republika Hrvatska
24.		Nogometno igralište Čehi	Ulica Slavka Čora 1g	Republika Hrvatska*
25.	Novi Zagreb-istok	Nogometno igralište Buzin	Ulica mladosti, I. odvojak 3	Grad
26.		Nogometno igralište Jakuševac	Tišinska 20	Grad*
27.		Nogometno igralište Zelengaj	Ulica svetog Mateja 89	društveno vlasništvo, Grad*
28.	Sesvete	Nogometni stadion Radnik	Ulica Vladimira Vidrića 7	Grad
29.		Športsko-rekreacijski centar Sesvete	Bistrička 9/1	Grad
30.		Nogometno igralište Kašina	Ulica Ivana Mažuranića 43	općenarodna imovina *
31.		Nogometno igralište Žerjavinec	Omladinska 4, Žerjavinec	Grad
32.		Športsko-rekreacijski centar Sesvetski Kraljevec	Ulica Ive Politea 42	Grad
33.		Športsko-rekreacijski centar Sljeme	Kelekova 2	Grad
34.	Gornja Dubrava	Nogometno igralište Concordia	Aleja hrv. Mladeži 2a	Zagrebački Holding d.o.o.
35.		Nogometno igralište Studentski grad	Ulica Gjure Prejca 4	Grad*
36.		Nogometno igralište Dubrava	Međugorska 38	društveno vlasništvo, Grad, fizičke osobe*
37.		Športsko-rekreacijski centar Grana-Klaka	Aleja Blaža Jurišića 2	Grad*
38.	Donja Dubrava	Nogometno igralište Čulinac	Ulica palma 38	društveno vlasništvo, fizičke osobe*
39.		Nogometno igralište Retkovec	Ulica platana 10 a	Grad*
40.	Stenjevec	Nogometno igralište Kustošija	Sokolska 47a	društveno vlasništvo*
41.		Športsko-rekreacijski centar Špansko	Slavka Batušića 2a	društveno vlasništvo, Grad*
42.	Brezovica	Nogometno igralište Brezovica	Brezovička 98b	općenarodna imovina *
43.		Nogometno igralište Dragonožec	Sitača 5, Dragonožec donji	Grad
44.		Nogometno igralište Odranski Obrež	Krčevine 7, Odranski Obrež	Republika Hrvatska*
45.		Nogometno igralište Odranski Strmec	Hrastina 3, Strmec	Republika Hrvatska*
46.	Podsljeme	Nogometno igralište Prigorje	Markuševačka 160	Župna nadarbina Sv. Šimuna, fizičke osobe*
47.	Podsused-Vrapče	Nogometno igralište Podsused	Kupališni put I	Republika Hrvatska, društveno vlasništvo*

Redni broj	Gradsko četvrt	Nogometni stadion ili igralište		
		Naziv	Lokacija	Vlasništvo prema stanju u zemljišnim knjigama ili posjednik prema katastarskom operatu
1	2	3	4	
48.		Športsko-rekreacijski centar Ponikve	Kozjačka 50	općenarodna imovina, fizičke osobe
49.		Športsko-rekreacijski centar Vrapče	Aleja Bolonje 2	Grad*
50.	Peščenica-Žitnjak	Športsko-rekreacijski centar Peščenica	Donje Svetice 87	društveno vlasništvo*
51.		Športsko-rekreacijski centar Borovje	Prilaz Safvet-bega Bašagića 1	Grad*
52.		Športsko-rekreacijski centar Folnegovićevo	Sachsova bb	društveno vlasništvo*
53.		NK Devetka	Borongajska cesta 83f	Sveučilište u Zagrebu*
54.		NK Ivanja Reka	Ivanjorečka cesta bb	Grad

Izvor podataka: lokalne jedinice te preglednici zemljišnih knjiga i katastarskih podataka

(<http://www.uredjenazemlja.hr/>)

* Nogometna igrališta za koja nisu usklađeni podaci u zemljišnim knjigama i katastarskom operatu.

Prema podacima Grada, na području Grada su koncem 2018. bila 54 nogometna stadiona i igrališta, od čega su, prema podacima iz zemljišnih knjiga, 21 stadion i igralište u vlasništvu Grada, za 16 stadiona i igrališta je upisano više vlasnika (Grad, Republika Hrvatska, upisano kao društveno vlasništvo, Župna nadarbina Hrvatsko akademsko športsko društvo Mladost, upisano kao općenarodna imovina te fizičke osobe), sedam igrališta je u vlasništvu Republike Hrvatske, za tri igrališta je upisano vlasništvo pravnih osoba, tri igrališta su upisana kao društveno vlasništvo te su tri igrališta upisana kao općenarodna imovina. Od 54 nogometna stadiona i igrališta na području Grada, Grad je upravlja s 50, za jedno igralište se vodi imovinskopravni spor (ŠRC Folnegovićevo), za jedno igralište (koje koristi NK Ivanja Reka) se tijekom revizije utvrdilo da je u vlasništvu Grada, dok su dva igrališta (koje koriste NK Devetka i NK Ravnice) u vlasništvu i pod upravljanjem pravnih osoba.

Slika 1: Nogometno igralište Čehi

Izvor: Državni ured za reviziju

Odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sportu (Narodne novine 77/95) bilo je propisano da sportski objekti i druge nekretnine u društvenom vlasništvu na kojima pravo korištenja imaju sportske organizacije i udruge ili druge pravne osobe (poduzeća, ustanove, radne organizacije) osnovane radi upravljanja sportskim objektima prelaze u vlasništvo gradova i općina na čijem se području nalaze. Izuzetno, navedeni sportski objekti i druge nekretnine mogli su prijeći u vlasništvo županije na čijem se području nalaze te nacionalnih sportskih saveza ili Hrvatskog olimpijskog odbora, pod uvjetima i na način propisan navedenim Zakonom. Akt o preuzimanju navedenih sportskih objekata i drugih nekretnina trebalo je donijeti gradsko, odnosno općinsko vijeće u roku 90 dana od dana stupanja na snagu navedenog Zakona.

Na temelju navedenog Zakona, Gradska skupština Grada je u siječnju 1996. donijela Zaključak o preuzimanju sportskih objekata i drugih nekretnina u vlasništvo Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 2/96 i 8/09). Sportski objekti i druge nekretnine utvrđene su u posebnom prilogu koji je sastavni dio navedenog Zaključka.

Slika 2: Nogometno igralište Mala Mlaka

Izvor: Državni ured za reviziju

Prema odredbi članka 362. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine 91/96, 137/99 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 22/00 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14, 81/15 - pročišćeni tekst i 94/17), smatra se da su vlasništvo Republike Hrvatske sve stvari iz društvenog vlasništva na području Republike Hrvatske glede kojih nije utvrđeno u čijem su vlasništvu. Prema odredbi članka 70. Zakona o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 52/18 i 112/18, do lipnja 2018. na snazi je bio Zakon o upravljanju i raspolažanju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13, 130/14, 18/16 i 89/17)), nekretnine koje su u zemljишnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske i koje su se na dan 1. siječnja 2017. koristile kao sportska igrališta, temeljem istog Zakona upisat će se u vlasništvo jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave na čijem području se nalaze, a jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprave podobne za upis prava vlasništva te provesti sve pripremne i provedbene postupke uključujući i formiranje građevinskih čestica radi upisa vlasništva.

Grad najvećim dijelom provodi aktivnosti za upis nekretnina u zemljišne knjige, a u proračunu Grada planiraju se sredstva za financiranje aktivnosti u vezi s uknjižbom (za sudske pristojbe radi pribavljanja dokumentacije od nadležnog suda i oglašavanja na sudu, otvaranja zemljišnoknjničnih postupaka za upis imovine te druge sudske pristojbe).

Prema podacima Grada, u zemljišnim knjigama, kao vlasništvo Grada upisan je 21 nogometni stadion i igralište, od kojih je za 11 usklađeno zemljišnoknjnično stanje s katastrom (nogometni stadioni NK Lokomotiva i Radnik, nogometna igrališta Buzin, Dragonožec, Ivana Reka, Prečko, Sveta Klara i Žerjavinec te športsko-rekreacijski centri Sesvete, Sesvetski Kraljevec i Sljeme), dok za deset nije usklađeno (Gradski stadion Maksimir, nogometna igrališta Botinec, Hrvatski Leskovac, Jakuševec, Maksimir, Retkovec i Studentski grad te športsko-rekreacijski centri Borovje, Grana-Klaka i Vrapče).

Poslove rješavanja imovinskopravnih odnosa u vezi s nogometnim stadionima i igralištima u ime Grada obavlja odvjetnički ured, dok nadležan gradski ured obavlja poslove pripreme pokretanja postupaka. Prema podacima Grada, odnosno izvješća odvjetničkog ureda, za dva nogometna igrališta na kojima je upisano vlasništvo Republike Hrvatske (Nogometno igralište Čehi i Nogometni centar Zagreb) Grad je putem odvjetničkog ureda podnio zahtjev Ministarstvu državne imovine za izdavanje isprave podobne za upis prava vlasništva te za četiri nogometna stadiona i igrališta gdje je Republika Hrvatska upisana kao suvlasnik ili jedan od vlasnika (Nogometni stadion Lučko te nogometna igrališta Blato, Podsused i Trnje). Prema podacima Grada, za pet nogometnih igrališta na kojima je upisano vlasništvo Republike Hrvatske prikupljanje dokumentacije je u tijeku.

Revizijom je utvrđeno da za pojedina nogometna igrališta navedena u Zaključku, Grad nije poduzimao aktivnosti u vezi s uknjižbom, odnosno stjecanjem vlasništva (primjerice nogometna igrališta Botinec, Hrvatski Leskovac, Kašina, Pongračevo i Savica te športsko-rekreacijski centri Borovje, Grana-Klaka i Špansko).

Državni ured za reviziju predlaže, u suradnji s nadležnim tijelima Republike Hrvatske, poduzeti aktivnosti radi upisa vlasništva nad nogometnim igralištima, prema odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18), proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitim izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana, koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinansijske imovine, po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima. Zgrade i drugi građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se ukupna vrijednost evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti. Vrijednost dugotrajne imovine, osim zemljišta i još nekih propisanih oblika imovine, ispravlja se (otpisuje) po propisanim prosječnim godišnjim stopama linearnom metodom. Prema navedenom Pravilniku, izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije te, između ostalog, mogu sadržavati i tuđu imovinu dobivenu na korištenje.

Također, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu ili posjedu Grada, iskazani u analitičkom knjigovodstvu Grada koncem 2017.

Tablica broj 3

Podaci o vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu
ili posjedu Grada, iskazani u analitičkom knjigovodstvu Grada koncem 2017.

u kn

Redni broj	Gradska četvrt	Naziv nogometnog stadiona ili igrališta	Vrijednost nogometnog stadiona ili igrališta		
			Nabavna	Otpisana	Sadašnja
	1	2	3	4	5
1.	Maksimir	Gradski stadion Maksimir	-	-	-
2.		Nogometno igralište Maksimir	-	-	-
3.	Trešnjevka-sjever	Nogometni stadion Zagreb	9.646.097,00	1.099.272,00	8.546.825,00
4.		Nogometno igralište Pongračevo	-	-	-
5.		Športsko-rekreacijski centar Rudeš	7.372.116,00	495.417,00	6.876.699,00
6.		Športski park Trešnjevka	1.012.684,00	50.634,00	962.050,00
7.	Trešnjevka-jug	Nogometno igralište Jarun	-	-	-
8.		Nogometno igralište Prečko	-	-	-
9.		Nogometno igralište Sava	106.872,00	5.344,00	101.528,00
10.	Trnje	Nogometni centar Zagreb	104.938.868,00	16.898.274,00	88.040.594,00
11.		Nogometni igralište Savica	-	-	-
12.		Nogometno igralište Trnje	180.381,00	35.352,00	145.029,00
13.	Novi Zagreb-zapad	Nogometni stadion NK Hrvatski dragovoljac	7.850.345,00	785.035,00	7.065.310,00
14.		Nogometni stadion NK Lokomotiva	35.985,00	450,00	35.535,00
15.		Nogometni stadion Lučko	52.815,00	5.172,00	47.643,00
16.		Nogometno igralište Blato	-	-	-
17.		Nogometno igralište Sveta Klara	-	-	-
18.		Nogometno igralište Botinec	-	-	-
19.		Nogometno igralište Hrašće	-	-	-
20.		Nogometno igralište Hrvatski Leskovac	223.598,00	108.102,00	115.496,00
21.		Nogometno igralište Mala Mlaka	-	-	-
22.		Nogometno igralište Odra	85.950,00	43.556,00	42.394,00
23.		Nogometno igralište Čehi	16.659,00	5.620,00	11.039,00
24.	Novi Zagreb-istok	Nogometno igralište Buzin	279.168,00	48.726,00	230.442,00
25.		Nogometno igralište Jakuševac	-	-	-
26.		Nogometno igralište Zelengaj	-	-	-
27.	Sesvete	Nogometni stadion Radnik	12.638.917,00	1.449.802,00	11.189.115,00

Redni broj	Gradska četvrt	Naziv nogometnog stadiona ili igrališta	Vrijednost nogometnog stadiona ili igrališta		
			Nabavna	Otpisana	Sadašnja
1	2	3	4	5	
28.		Športsko-rekreacijski centar Sesvete	-	-	-
29.		Nogometno igralište Kašina	65.928,00	23.350,00	42.578,00
30.		Nogometno igralište Žerjavinec	-	-	-
31.		Športsko-rekreacijski centar Sesvetski Kraljevec	2.616.840,00	359.815,00	2.257.025,00
32.		Športsko-rekreacijski centar Sesvete	-	-	-
32.		Športsko-rekreacijski centar Sljeme	-	-	-
33.	Gornja Dubrava	Nogometno igralište Concordia	-	-	-
34.		Nogometno igralište Studentski grad	107.013,00	43.888,00	63.125,00
35.		Nogometno igralište Dubrava	-	-	-
36.		Športsko-rekreacijski centar Grana-Klaka	-	-	-
37.	Donja Dubrava	Nogometno igralište Čulinec	359.285,00	162.396,00	196.889,00
38.		Nogometno igralište Retkovec	-	-	-
39.	Stenjevec	Nogometno igralište Kustošija	228.597,00	60.265,00	168.332,00
40.		Športsko-rekreacijski centar Špansko	7.469.208,00	931.051,00	6.538.157,00
41.	Brezovica	Nogometno igralište Brezovica	-	-	-
42.		Nogometno igralište Dragonožec	235.634,00	72.654,00	162.980,00
43.		Nogometno igralište Odranski Obrež	455.371,00	167.868,00	287.503,00
44.		Nogometno igralište Odranski Strmec	342.628,00	137.051,00	205.577,00
45.	Podsljeme	Nogometno igralište Prigorje	258.809,00	103.524,00	155.285,00
46.	Podsused-Vrapče	Nogometno igralište Podsused	-	-	-
47.		Športsko-rekreacijski centar Ponikve	-	-	-
48.		Športsko-rekreacijski centar Vrapče	3.818.413,00	178.934,00	3.639.479,00
49.	Peščenica-Žitnjak	Športsko-rekreacijski centar Peščenica	-	-	-
50.		Športsko-rekreacijski centar Borovje	2.706.159,00	147.353,00	2.558.806,00
51.		Športsko-rekreacijski centar Folnegovićevo	-	-	-
52.		Ivana Reka	-	-	-
Ukupno		163.104.340,00	23.418.905,00	139.685.435,00	

Izvor podataka: Grad

Napomena: u analitičkom knjigovodstvu Grada iskazana je ukupna vrijednost sportsko-rekreacijskih centara, u okviru kojih su i nogometna igrališta

Prema podacima Grada, od 52 nogometna stadiona i igrališta u vlasništvu ili posjedu Grada, u analitičkim knjigovodstvima su iskazani podaci o vrijednosti za njih 26, dok za 26 nogometnih stadiona i igrališta podaci o vrijednosti koncem 2017. nisu iskazani. Ukupna nabavna vrijednost nogometnih stadiona i igrališta koncem 2017. iznosi 163.104.340,00 kn, otpisana vrijednost iznosi 23.418.905,00 kn, a sadašnja vrijednost iznosi 139.685.435,00 kn.

Godišnjim popisom imovine u vlasništvu Grada za 2017. nisu obuhvaćeni nogometni stadioni i igrališta, dok su obuhvaćeni godišnjim popisom za 2018. Izvješće o obavljenom godišnjem popisu za 2018. sastavljeno je u veljači 2019. (tijekom obavljanja revizije) te je navedenim popisom obuhvaćeno 26 nogometnih stadiona i igrališta, dok 26 nije obuhvaćeno popisom. Stanje popisanih nogometnih stadiona i igrališta u glavnoj knjizi usklađeno je sa stanjem utvrđenim popisom.

U Izvješću o popisu za 2018. je navedeno da povjerenstvu za popis nije dostavljena potrebna dokumentacija na temelju koje bi se obavio popis. U navedenom izvješću se također navodi da o pojedinim nogometnim stadionima i igralištima povjerenstvo nije bilo u mogućnosti utvrditi točne podatke, jer su u postojećim podacima uočene razlike od matičnih podataka (različite adrese, površine, opis vrste nekretnine i slično). Zbog navedenog, povjerenstvo za popis je zatražilo gradske uredе da poduzmu aktivnosti na usklađivanju identifikacijskih podataka.

Revizijom je utvrđeno da postoji nedovoljna suradnja između gradskih ureda pri dostavljanju dokumentacije u vezi s izgradnjom ili dodatnim ulaganjem u nogometne stadione i igrališta u vlasništvu Grada, zbog čega nisu provedena odgovarajuća evidentiranja u poslovnim knjigama Grada, a velik dio nogometnih stadiona i igrališta je evidentiran kao investicija u pripremi.

Za nogometne stadione i igrališta evidentirana je nabavna vrijednost stvarnog ulaganja u izgradnju, rekonstrukciju, sanaciju ili dogradnju u nogometne stadione i igrališta putem svih gradskih upravnih tijela prethodnih godina, na što je obračunat ispravak vrijednosti. Nabavna vrijednost utvrđena je uvidom u raspoloživu dokumentaciju (račune, situacije, planove i izvješća o izvršenim kapitalnim ulaganjima u objekte). Grad je u pisanom obrazloženju naveo da nije obavljena interna procjena vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta zbog nedostatka podataka za procjenu i zaposlenika na poslovima procjene, niti je izvršena procjena po ovlaštenom procjenitelju zbog velikog troška, za koji nisu osigurana sredstva.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičko knjigovodstvo nogometnih stadiona i igrališta po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i s drugim potrebnim podacima te na kraju svake poslovne godine popisati nogometne stadione i igrališta, navesti njihove pojedinačne vrijednosti i uskladiti stanje u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Predlaže utvrditi dokumentaciju, u vezi s izgradnjom ili dodatnim ulaganjem u nogometne stadione i igrališta u vlasništvu Grada, koju su nadležni gradski uredi obvezni prikupljati kako bi se obavio cjeloviti popis te koja bi bila osnova za evidentiranje nogometnih stadiona i igrališta u poslovnim knjigama Grada.

Zakonom o upravljanju državnom imovinom propisana je obveza ustrojavanja registra državne imovine, a Uredbom o registru državne imovine (Narodne novine 55/11) način uspostave, sadržaj, oblik i način vođenja registra državne imovine. Prema navedenoj Uredbi, registar sadrži popis nekretnina čiji je vlasnik, suvlasnik ili zajednički vlasnik, odnosno izvanknjižni vlasnik Republika Hrvatska, odnosno zavodi i druge pravne osobe kojih je osnivač Republika Hrvatska. Popis nekretnina treba sadržavati podatke koji se odnose na: broj zemljišnoknjižne čestice nekretnine, broj zemljišnoknjižnog uloška u koji je nekretnina upisana te broj poduloška ako postoji, naziv katastarske općine gdje se zemljišnoknjižna čestica nalazi, površinu zemljišnoknjižne čestice, kulturu zemljišnoknjižne čestice, vrstu vlasništva na nekretnini (isključivo vlasništvo, suvlasništvo, zajedničko vlasništvo ili izvanknjižno vlasništvo, udio u vlasništvu u slučaju suvlasništva ili zajedničkog vlasništva, drugi suvlasnici ili zajednički vlasnici u slučaju suvlasništva ili zajedničkog vlasništva), titulara vlasništva, podatke o teretima na nekretnini, podatke o sudskim sporovima koji se vode vezano za nekretninu, broj posjedovnog lista, broj katastarske čestice iz posjedovnog lista, naziv katastarske općine iz posjedovnog lista, površinu katastarske čestice iz posjedovnog lista, nositelja prava i udio, broj katastarskog plana i katastarski plan za katastarsku česticu, adresu katastarske čestice, prostorno-plansku namjenu nekretnine i prostorni plan, korisnika nekretnine i pravnu osnovu korištenja nekretnine, vrijednost nekretnine te druge podatke. U Strategiji upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske od 2013. do 2017. (Narodne novine 76/13) je navedeno da je u upravljanju i raspolaganju imovinom potrebno uspostaviti jednaka pravila postupanja koja vrijede za tijela državne uprave i za nadležna tijela u lokalnim jedinicama. Skreće se pozornost na Zakon o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 112/18), koji je stupio na snagu u prosincu 2018., kojim se uređuje vođenje Središnjeg registra državne imovine, ciljevi vođenja Središnjeg registra, podaci koji se prikupljaju i evidentiraju u Središnjem registru, obveznici dostave i unosa podataka u Središnji registar te druga pitanja vezana za Središnji registar državne imovine.

Revizijom je utvrđeno da je Grad ustrojio registar imovine (baza podataka imovine) putem računalne aplikacije Upravljanje imovinom u koju se unose podaci o nekretninama u vlasništvu Grada ili kojima Grad upravlja. Registar imovine Grada nije programski povezan s knjigovodstvenim evidencijama, iako su ugrađene poveznice za prijenos podataka u računalnu aplikaciju analitičkog materijalnog knjigovodstva.

Državni ured za reviziju predlaže registar imovine programski povezati s drugim evidencijama (glavna knjiga, analitičke evidencije i druge pomoćne evidencije) te uskladiti podatke o nogometnim stadionima i igralištima iz registra imovine s podacima iz poslovnih knjiga, kako bi se osigurali podaci o svim nogometnim stadionima i igralištima kojima Grad upravlja i raspolaže.

Uvidom u mrežnu aplikaciju katastarskog operata utvrđeno je da se brojevi katastarskih čestica pojedinih nogometnih igrališta navedeni u Zaključku o preuzimanju sportskih objekata i drugih nekretnina u vlasništvo Grada, razlikuju od stvarnog stanja u katastarskom operatu. Također je utvrđeno da računalna aplikacija registra imovine (baza podataka imovine), u koju se unose podaci o nekretninama u vlasništvu Grada ili kojima Grad upravlja, u pojedinim slučajevima sadrži podatke o katastarskim česticama koje se temelje na navedenom Zaključku, odnosno razlikuju se od stvarnog stanja u katastarskom operatu, dok su u pojedinim slučajevima navedeni podaci ažurirani.

Primjerice, nogometno igralište Studentski grad se prema Zaključku nalazi na katastarskoj čestici 2905/5 k.o. Dubrava (na kojoj je cesta i parkiralište), a prema stvarnom stanju nogometno igralište se nalazi na susjednim katastarskim česticama k.o. Dubrava (upisane u korist Grada) i 9614/3 k.o. Dubrava (upisana kao Javno dobro-put). Prema registru imovine Grada (obrazac Izvještaj o nekretnini), navedeno nogometno igralište nalazi se na katastarskoj čestici 2905/7, odnosno podaci nisu jednaki Zaključku.

Slika 3: Pregled katastarske čestice na kojoj se nalazi Nogometno igralište Studentski grad

Izvor: <http://www.uredjenazemlja.hr/>

Nogometni stadion NK Hrvatski dragovoljac se prema Zaključku i registru imovine Grada (obrazac Izvještaj o nekretnini), nalazi na katastarskoj čestici 1654 k.o. Klara. Prema stvarnom stanju nogometni stadion se nalazi na katastarskim česticama 1654 i 1657 k.o. Klara (upisane u korist Grada).

Za Nogometno igralište Sava, koje se prema Zaključku nalazi na katastarskoj čestici 6227/1 i 6227/4 (koja je poništена i pripojena katastarskoj čestici 6227/1) k.o. Trešnjevka, upisano je vlasništvo Sveučilišta u Zagrebu Kineziološki fakultet. Međutim, prema adresi i stvarnom stanju Nogometno igralište Sava nalazi se na susjednoj katastarskoj čestici 6449/1 k.o. Trešnjevka, koja je u okviru Sportskog parka Mladost, a upisana u korist Hrvatskog akademskog društva Mladost. Prema registru imovine Grada (obrazac Izvještaj o nekretnini), nogometno igralište se nalazi na katastarskoj čestici 6449/1, odnosno nije jednako Zaključku, nego stvarnom stanju prema katastarskom operatu.

Prema izvješću odvjetničkog ureda dostavljenom Gradu, o poduzetim radnjama u vezi s rješavanjem imovinskopravnih odnosa za Nogometno igralište Sava, odvjetnički ured navodi da je od Gradskega ureda za katastar i geodetske poslove zatražio dostavu identifikacije kojim zemljišnoknjižnim česticama odgovaraju katastarske čestice 6227/1 i 6227/4, navedene u Zaključku. Odvjetnički ured poduzima radnje u ime Grada pozivajući se na Zaključak, a ne na ažurirane podatke u registru imovine Grada.

Slika 4: Pregled katastarske čestice na kojoj se nalazi Nogometno igralište Sava

Izvor: <http://www.uredjenazemlja.hr/>

Iz navedenog je vidljiva potreba utvrđivanja stvarnog stanja o katastarskim česticama na kojima se nalaze nogometni stadioni i igrališta, odnosno ažuriranje podataka u aplikaciji registra imovine Grada.

Državni ured za reviziju predlaže poduzeti aktivnosti da se utvrdi stvarno stanje, odnosno ažuriraju podaci o katastarskim česticama na kojima se nalaze nogometni stadioni i igrališta, u aplikaciji registra imovine.

Normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima

Lokalne jedinice, u propisanim okvirima, samostalno određuju pravila i procedure upravljanja i raspolaganja vlastitom imovinom, odnosno nogometnim stadionima i igralištima. Gradska skupština Grada donijela je Odluku o načinu upravljanja i korištenja sportskih građevina u vlasništvu Grada (Službeni glasnik Grada Zagreba 6/10, 12/10, 5/11, 15/11, 22/15, 25/15, 2/17 i 9/17) (dalje u tekstu: Odluka). Navedenom Odlukom uređuje se način upravljanja i korištenja javnih sportskih građevina i drugih sportskih građevina u vlasništvu Grada. Prema Odluci, javnim sportskim građevinama smatraju se građevine koje su u vlasništvu Grada te se trajno koriste u izvođenju programa javnih potreba u sportu. Sportskim građevinama smatraju se uređene i opremljene površine i građevine u kojima se provode sportske aktivnosti, a koje osim općih uvjeta propisanih posebnim propisima za te građevine, zadovoljavaju i posebne uvjete u skladu s odredbama Zakona o sportu.

Prema Odluci, ovisno o značenju za sport Grada, javne sportske građevine i druge sportske građevine u vlasništvu Grada su:

- sportske građevine I. kategorije - kapitalne sportske građevine od posebnog značenja za Grad i Republiku Hrvatsku, velike materijalne vrijednosti, koje ispunjavaju uvjete i standarde međunarodnih sportskih udruženja za održavanje službenih natjecanja i međunarodnih sportskih priredbi
- sportske građevine II. kategorije - kapitalne sportske građevine od značenja za sport Grada, uzimajući u obzir vrijednost građevina, razvoj vrhunskog sporta, povijesnu ulogu, broj korisnika i gledatelja
- sportske građevine III. kategorije - višenamjenske sportske građevine posebnih sadržaja, značajne za razvoj određenog sporta ili grupe sportova kao i za zadovoljavanje potreba za sportom većeg broja građana
- sportske građevine IV. kategorije - sportske građevine od značaja za mjesnu samoupravu odnosno gradsku četvrt, namijenjene jednom sportu ili rekreaciji
- sportske građevine V. kategorije - sportske građevine od značaja za područje mjesnih odbora ili pojedinih sportskih udruga namijenjene zadovoljavanju potreba za bavljenje sportom i sportskom rekreacijom u mjestu stanovanja.

Popis i kategorizacija sportskih građevina, uključujući nogometne stadione i igrališta, je sastavni dio Odluke. Prema Odluci, sportske građevine I. kategorije su Gradski stadion Maksimir i Nogometni stadion Zagreb, građevine II. kategorije su nogometni stadioni NK Hrvatski dragovoljac, NK Lokomotiva, Lučko i Radnik, građevine III. kategorije su nogometna igrališta Savica, Blato, Buzin, Concordia, Jarun, Kustošija, Maksimir, Prečko, Studentski grad, Sveta Klara i Trnje, dok su preostala 34 nogometna igrališta u IV. i V. kategoriji.

Revizijom je utvrđeno da nogometno igralište koje se nalazi u naselju Ivanja Reka, koje koristi NK Ivanja Reka, nije obuhvaćeno Zaključkom o preuzimanju sportskih objekata i drugih nekretnina u vlasništvo Grada niti Odlukom, odnosno nije u popisu sportskih građevina u vlasništvu Grada, iako je prema podacima iz zemljишnih knjiga i katastarskog operata te očitovanju Grada, navedeno igralište u vlasništvu Grada. Prema obrazloženju Grada, u tijeku je parnični postupak između Republike Hrvatske i Grada Dugog Sela, o utvrđivanju prava vlasništva nad navedenom nekretninom te do okončanja postupka, Grad nije u mogućnosti poduzeti radnje s ciljem uvrštanja igrališta kao jedinstvene cjeline u popis sportskih građevina u vlasništvu Grada.

Prema Odluci, u poslove upravljanja sportskim građevinama ubrajaju se osobito sljedeći poslovi:

- redovito održavanje sportske građevine u građevinskom i funkcionalnom smislu, prema namjeni građevine, a posebno za provođenje programa javnih potreba u sportu Grada
- davanje u zakup ili podzakup dijelova sportske građevine za obavljanje sportske djelatnosti
- davanje u zakup ili podzakup poslovнog prostora u okviru sportske građevine
- primjerena zaštita sportske građevine
- određivanje i provođenje unutarnjeg reda u sportskoj građevini
- primjerno osiguranje sportske građevine
- obavljanje povremenih i godišnjih pregleda sportske građevine radi utvrđivanja njezinog stanja u građevinskom i funkcionalnom smislu
- kontrola korištenja sportske građevine u skladu sa zaključenim ugovorima
- donošenje godišnjeg programa upravljanja sportskom građevinom
- drugi poslovi koji su, prema posebnim propisima, u okviru upravljanja sportskom građevinom.

Način upravljanja i korištenja sportskih građevina uređuje se ovisno o njihovom značaju za sport Grada i provođenju programa javnih potreba u sportu Grada.

Prema Odluci, za upravljanje i održavanje sportskih građevina, Grad može osnovati ustanove i trgovačka društva ili upravljanje povjeriti sportskim klubovima i savezima, sportskoj zajednici, ustanovama i trgovačkim društvima registriranim za obavljanje sportske djelatnosti upravljanja i održavanja sportskih građevina. Sportske građevine, za upravljanje kojih nisu osnovane ustanove i trgovačka društva te koje nisu povjerene na upravljanje sportskim klubovima i savezima, sportskoj zajednici, ustanovama i trgovačkim društvima registriranim za obavljanje sportske djelatnosti upravljanja i održavanja sportskih građevina, daju se u zakup.

Način upravljanja i korištenja sportskih građevina za upravljanje kojih je Grad osnovao ustanove uređuje se osnivačkim aktom, a način upravljanja i korištenja sportskih građevina za upravljanje kojih je Grad osnovao trgovačka društva uređuje se ugovorom između Grada i trgovačkog društva. Način upravljanja i korištenja sportskih građevina koje se povjerava sportskim klubovima i savezima, sportskoj zajednici, ustanovama i trgovačkim društvima registriranim za obavljanje sportske djelatnosti upravljanja i održavanja sportskih građevina, uređuje se aktom o povjeravanju na upravljanje sportske građevine.

Prema Odluci, sportske građevine daju se u zakup na temelju javnog natječaja sportskim klubovima i savezima, sportskoj zajednici, ustanovama, trgovačkim društvima i fizičkim osobama registriranim za obavljanje sportske djelatnosti.

U skladu s kriterijima i uvjetima utvrđenim Odlukom, natječaj raspisuje gradonačelnik. Javni natječaj se objavljuje u dnevnom tisku i na mrežnoj stranici Grada, a sadrži naziv, opis i adresu sportske građevine, vrstu sportskih djelatnosti za koju se sportska građevina daje u zakup, trajanje zakupa, iznos zakupnine, rok za podnošenje ponuda, način njihova predavanja i gradsko upravno tijelo kojem se podnose, uvjete koje podnositelji ponuda moraju ispunjavati te dokaze o ispunjavanju uvjeta za podnošenje ponuda.

Za provedbu postupka natječaja za davanje u zakup sportske građevine gradonačelnik osniva povjerenstvo. Zadaće povjerenstva su provođenje postupka natječaja, javno otvaranje ponuda, razmatranje ponuda, podnošenje izvješća gradonačelniku te davanje prijedloga gradonačelniku o najboljem ponuditelju. Stručne poslove za povjerenstvo obavlja gradsko upravno tijelo nadležno za sport. O davanju sportske građevine u zakup, na prijedlog povjerenstva, odlučuje gradonačelnik.

Sportske se građevine daju u zakup na vrijeme do pet godina, uz mogućnost produljenja zakupa na isti rok, ako zakupac upravlja građevinom u skladu s kriterijima utvrđenim Odlukom. Vrijeme zakupa može se odrediti i na rok duži od pet godina u slučaju znatnijih ulaganja u sportsku građevinu, ali ne duži od 15 godina.

Prema Odluci, zakupac je dužan osigurati korištenje sportskih sadržaja sportskim udrušama (povlaštenim korisnicima) koje su ih koristile do davanja građevine u zakup, prema utvrđenom programu korištenja i uz naknadu za njenu korištenje koja iznosi odgovarajući dio troškova tekućeg održavanja građevine.

Revizijom je utvrđeno da je najveći dio nogometnih stadiona i igrališta Grad preuzeo 1996., nakon donošenja Zaključka Gradske skupštine Grada o preuzimanju sportskih objekata i drugih nekretnina u vlasništvo Grada, Zaključka o načinu korištenja sportskih objekata u vlasništvu Grada te Zaključka o davanju u zakup sportskih objekata neposrednom dodjelom. Sa sportskim udrugama, koje su imale pravo korištenja objekata na dan stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sportu (Narodne novine 77/95), zaključeni su ugovori o zakupu na godinu dana. Nakon toga, ugovori su zaključcima gradonačelnika i dodacima ugovoru produživani na sljedećih pet godina.

Za preostala nogometna igrališta, Grad je provodio postupak javnog natječaja za davanje u zakup sportske građevine, objavio javni natječaj u dnevnom tisku i na mrežnoj stranici Grada. Osnovano je povjerenstvo za provedbu javnog natječaja, u kojem su predstavnici nadležnog gradskog ureda za sport. Navedeno povjerenstvo je donosilo zaključak o odabiru ponude, na temelju čijeg prijedloga je gradonačelnik donio zaključak o davanju u zakup sportske građevine te su s odabranim ponuditeljima zaključeni ugovori. Pri predaji sportske građevine u zakup, sastavljen je zapisnik, u kojem je navedena površina sportske građevine (otvoreni prostor (trava), zatvoreni prateći prostor, otvoreni prateći prostor), broj katastarske čestice, stanje brojila za plin, električnu energiju i vodu.

Odlukom je propisano da, uz ponudu za davanje u zakup sportske građevine, ponuditelj mora priložiti Program korištenja i održavanja sportske građevine iz kojeg će biti vidljiv interes Grada za razvojem sporta, za održavanjem građevine u funkciji za provođenje sportske djelatnosti te za ulaganjem u sportsku građevinu radi razvoja sporta.

Prema pisanom pojašnjenu Grada, uz ponudu za davanje u zakup kao dio obvezne dokumentacije prilaže se navedeni Program. Uvidom u Program procjenjuje se interes Grada za razvojem sporta i za održavanjem sportske građevine na način da se utvrđuje planira li se na sportskoj građevini provoditi Program javnih potreba u sportu. Utvrđuje se je li predviđeno ulaganje u unapređenje postojeće infrastrukture, razrađen program korištenja, popunjenoš kapaciteta te interes udruge za upravljanjem i ulaganjem u sportsku građevinu. Interes Grada za dodatnim ulaganjem se procjenjuje na temelju dosadašnje i budućih planiranih aktivnosti udruge na objektu kao i prema usklađenosti s Razvojnom strategijom Grada, koja se odnosi na poticanje sportskog amaterizma i sustavnog uključivanja što većeg broja građana u programe sporta i rekreativne aktivnosti.

Prema Odluci, zakupac je dužan omogućiti korištenje sportskih sadržaja u građevini za sportske djelatnosti koje su utvrđene kao javna potreba u sportu i uz naknadu, u skladu programom javnih potreba u sportu Grada. Prednost se daje vrhunskom sportu i sportu selekcioniranih mlađih dobnih skupina.

Zakupac je dužan omogućiti održavanje sportskih ili drugih priredbi u sportskoj građevini, kada postoji interes Grada, neovisno o svom programu i sportskoj djelatnosti. Korištenje slobodnih kapaciteta sportske građevine u preostalim slobodnim terminima nakon korištenja, zakupac organizira za sportske ili druge aktivnosti kojima se ne ometa osnovna funkcija građevine, uz suglasnost gradskog upravnog tijela te uz naknadu koju zakupcu odredi gradsko upravno tijelo za sport.

Dio sportske građevine koji nije potreban za obavljanje vlastite sportske djelatnosti zakupac može dati u podzakup javnim natječajem drugoj fizičkoj ili pravnoj osobi koja je registrirana za obavljanje sportske djelatnosti, uz prethodnu suglasnost gradskog upravnog tijela nadležnog za sport, na način propisan Odlukom.

Također, uredski poslovni prostor u sportskoj građevini, koji je u funkciji obavljanja sportske djelatnosti, zakupac ponajprije koristi za svoju djelatnost i sportske djelatnosti udruge, a naknada se utvrđuje u skladu sa stvarnim troškovima prostora i održavanja građevine. Poslovni prostor koji nije u funkciji obavljanja sportske djelatnosti zakupac može dati u podzakup trećim fizičkim i pravnim osobama za djelatnosti primjerene sportskoj građevini, na način propisan Odlukom. Javni natječaj provodi zakupac, a ugovor o podzakupu zakupac je dužan dostaviti na suglasnost gradskom upravnom tijelu nadležnom za sport. Revizijom je utvrđeno da su zakupci provodili javni natječaj za davanje poslovnih prostora u zakup (u svrhu sportske djelatnosti, uredske djelatnosti, ugostiteljstva), za što su prethodno zatražili i dobili suglasnost nadležnog gradskog ureda za sport na tekst javnog natječaja te na ugovor o zakupu.

Prema Odluci, zakupac je dužan sportsku građevinu koristiti pažnjom dobrog gospodara. Zakupac je dužan snositi troškove tekućeg održavanja sportske građevine. Zakupac je dužan sportsku građevinu održavati na način koji osigurava njenu punu sportsku funkciju i koji jamči očuvanje vrijednosti građevine kakva je bila u vrijeme zaključenja ugovora.

Revizijom je utvrđeno da su ugovori s udružinama (nogometnim klubovima) zaključeni prema Odluci, odnosno zakupnina za sportske građevine koje ne ostvaruju dobit jednaka je troškovima tekućeg održavanja sportske građevine. U troškove tekućeg održavanja uračunavaju se sitni popravci, održavanje zajedničkih prostorija i uređaja, režijski troškovi, održavanje i uređivanje okolnog zemljišta koje služi za redovnu uporabu sportske građevine (parkiralište, travnjaci, ukrasno zelenilo i sl.), troškovi premije osiguranja te plaće zaposlenika koji rade na održavanju građevine. Osim zakupnine, zakupac je dužan, prema propisima, plaćati naknade za korištenje zajedničkih uređaja i prostorija u građevini te komunalnu i druge naknade.

Revizijom je utvrđeno da se podaci u pojedinim zaključenim ugovorima o zakupu sportske građevine o površini nogometnog stadiona i igrališta (sportske građevine) te igralištu i pratećem prostoru koji su u okviru sportske građevine, razlikuju od podataka navedenih u registru imovine Grada (obrazac Izvješće o nekretnini). S obzirom na to da je najveći dio nogometnih stadiona i igrališta Grad preuzeo 1996., nakon čega su zaključeni ugovori sa zakupcima, a dodacima ugovora o zakupu navedeni ugovori produživani na sljedećih pet godina, osnovni podaci o sportskoj građevini se nisu mijenjali.

Državni ured za reviziju predlaže nakon utvrđenog stvarnog stanja, odnosno ažuriranja podataka o katastarskim česticama na kojima se nalaze nogometni stadioni i igrališta u aplikaciji registra imovine, poduzeti radnje da se pri produženju ugovora o zakupu sportske građevine navedeni ugovori usklade sa stvarnim stanjem na terenu.

Kako bi se sportašima, gledateljima i predstavnicima medija osigurali funkcionalni i sigurni nogometni stadioni i igrališta, nacionalni i županijski nogometni savezi provode sustav registracije igrališta za međunarodne utakmice, utakmice u prvoj, drugoj i trećoj Hrvatskoj nogometnoj ligi i Hrvatskoj nogometnoj ligi za žene te za utakmice nižih stupnjeva natjecanja (međuzupanijske i županijske nogometne lige). Jedan od važnih ciljeva sustava registracije je prilagodba nogometne infrastrukture zahtjevima sportaša, gledatelja i predstavnika medija. U tu svrhu su utvrđeni infrastrukturni kriteriji koje stadioni i igrališta moraju zadovoljavati kako bi mogli biti registrirani za određeno natjecanje, a registracija se obavlja na temelju izvješća posebnog povjerenstva za pregled igrališta koje imenuje nogometno tijelo nadležno za registraciju igrališta.

Prema podacima Zagrebačkog nogometnog saveza, od ukupno 52 nogometna stadiona i igrališta, šest stadiona su registrirana za utakmice u prvoj i drugoj nogometnoj ligi, sedam nogometnih igrališta za utakmice u trećoj nogometnoj ligi, a ostalih 36 nogometnih igrališta registrirani su za utakmice nižih stupnjeva natjecanja. Također, prema podacima Grada, dva nogometna igrališta nisu u funkciji (nogometna igrališta Dubrava i Retkovec), a jedno igralište koristi udruga za sportsku rekreaciju Hrvatski branitelji (Športsko-rekreacijski centar Sljeme).

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima

Pojmovi upravljanja i raspolaganja državnom imovinom i imovinom lokalnih jedinica definirani su Zakonom o upravljanju državnom imovinom i Strategijom upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske od 2013. do 2017. U Strategiji je navedeno da načela upravljanja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (načelo javnosti, predvidljivosti, učinkovitosti i odgovornosti) treba dosljedno i u cijelosti primjenjivati i na imovinu lokalnih jedinica.

Upravljanje državnom imovinom ili imovinom lokalnih jedinica podrazumijeva sve sustavne i koordinirane aktivnosti i dobre prakse kojima država ili lokalna jedinica racionalno, transparentno i javno upravlja imovinom i s njom povezanim obvezama, u ime i za račun građana radi održivog razvijanja, a osobito izvršavanje svih vlasničkih ovlasti i preuzimanje svih vlasničkih obveza za imovinu, sklapanje pravnih poslova čija je posljedica prijenos, otuđenje ili ograničenje prava vlasništva Republike Hrvatske ili lokalne jedinice u korist druge pravne ili fizičke osobe, poduzimanje svih radnji u vezi s imovinom pažnjom dobrog gospodara i na načelima upravljanja imovinom radi uređenja pravnih odnosa na imovini te, po potrebi, utvrđivanje ili promjena namjene državne imovine.

Raspolaganje državnom imovinom ili imovinom lokalnih jedinica podrazumijeva sklapanje pravnih poslova čija je posljedica prijenos, otuđenje ili ograničenje prava vlasništva Republike Hrvatske ili lokalne jedinice u korist druge pravne ili fizičke osobe, kao što su prodaja, darovanje, osnivanje prava građenja, osnivanje prava služnosti, zakup, najam, razvrgnuće suvlasničkih zajednica, zamjena, koncesija, osnivanje prava zaloge na imovini ili na drugi način te davanje imovine na uporabu.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima podrazumijeva pronalaženje optimalnih rješenja koja će dugoročno očuvati stadione i igrališta i generirati zadovoljavanje javnih potreba u sportu, odnosno nogometu.

Prema podacima Grada, nogometni stadioni i igrališta dani su na korištenje nogometnim klubovima, kao sportskim udrugama građana, s ciljem poticanja i promicanja nogometa te uključivanja građana, osobito djece i mladeži, u bavljenje nogometom. S dva nogometna stadiona, odnosno igrališta upravlja trgovačko društvo u vlasništvu Grada.

Grad ne ostvaruje prihode po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu Grada.

U tablici broj 4 daju se podaci o nogometnim klubovima i broju sportaša, korisnika nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu ili posjedu Grada, po gradskim četvrtima, koncem 2018.

Tablica broj 4

Podaci o nogometnim klubovima i broju sportaša, korisnika nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu ili posjedu Grada, po gradskim četvrtima, krajem 2018.

Redni broj	Gradska četvrt	Nogometni stadion ili igralište	Nogometni klub	Broj sportaša			
				Seniori	Mlađe dobne kategorije	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6 (4+5)	
1.	Maksimir	Gradski stadion Maksimir	GNK Dinamo	55	245	300	
			ŽNK Dinamo Zagreb	24	64	88	
2.		Nogometno igralište Maksimir	NK Maksimir	26	319	345	
3.	Trešnjevka -sjever	Nogometni stadion Zagreb	Ustanova Upravljanje sportskim objektima	-	-	-	
4.		Nogometno igralište Pongračevac	NK Šparta-Elektra	56	203	259	
			NK Sloga-Gredelj	58	100	158	
5.		Športsko-rekreacijski centar Rudeš	NK Rudeš	34	329	363	
6.		Športski park Trešnjevka	NK Trešnjevka	38	197	235	
7.	Trešnjevka -jug	Nogometno igralište Jarun	NK Jarun	52	186	238	
8.		Nogometno igralište Prečko	NK Prečko	26	198	224	
9.		Nogometno igralište Sava	NK Sava	65	120	185	
10.	Trnje	Nogometni centar Zagreb	NK Zagreb	25	258	283	
11.		Nogometno igralište Savica	NK Coerver	-	63	63	
			NK Croatia 98	6	97	103	
12.		Nogometno igralište Trnje	NK Trnje	33	267	300	
13.	Novi Zagreb -zapad	Nogometni stadion NK Hrvatski dragovoljac	NK Hrvatski dragovoljac	40	312	352	
14.		Nogometni stadion NK Lokomotiva	NK Lokomotiva	31	232	263	
15.		Nogometni stadion Lučko	NK Lučko	30	244	274	
16.		Nogometno igralište Blato	NK Blato	28	80	108	
17.		Nogometno igralište Sveta Klara	NK Polet	36	128	164	
18.		Nogometno igralište Botinec	NK Botinec	26	48	74	
19.		Nogometno igralište Hrašće	NK Hrašće	25	0	25	
20.		Nogometno igralište Hrvatski Leskovac	NK Hrvatski Leskovac	42	88	130	
21.		Nogometno igralište Mala Mlaka	NK Mala Mlaka	28	0	28	
22.		Nogometno igralište Odra	NK Odra	45	138	183	
23.		Nogometno igralište Čehi	NK Čehi	39	52	91	
24.	Novi Zagreb -istok	Nogometno igralište Buzin	NK Mladost	41	237	278	
25.		Nogometno igralište Jakuševac	NK Sava-Jakuševac	33	40	73	
			NK Utrine	-	87	87	

Redni broj	Gradska četvrt	Nogometni stadion ili igralište	Nogometni klub	Broj sportaša		
				Seniori	Mlađe dobne kategorije	Ukupno
	1	2	3	4	5	6 (4+5)
26.		Nogometno igralište Zelengaj	NK Zelengaj 1948	35	104	139
27.	Sesvete	Nogometni stadion Radnik	NK Sesvete	30	374	404
28.		Športsko-rekreacijski centar Sesvete				
29.		Nogometno igralište Kašina	NK Kašina	40	138	178
30.		Nogometno igralište Žerjavinec	NK Prigorje-Žerjavinec	35	200	235
31.		Športsko-rekreacijski centar Sesvetski Kraljevec	NK Sesvetski Kraljevec	38	235	273
32.		Športsko-rekreacijski centar Sljeme	NK Trnovčica	-	63	63
33.	Gornja Dubrava	Nogometno igralište Concordia	NK Concordia	44	143	187
34.		Nogometno igralište Studentski grad	NK Studentski grad	54	240	294
35.		Nogometno igralište Dubrava	-	-	-	-
36.		Športsko-rekreacijski centar Grana-Klaka	NK Dubrava Tim kabel	35	351	386
37.	Donja Dubrava	Nogometno igralište Čulinec	NK Čulinec	37	78	115
38.		Nogometno igralište Retkovec	-	-	-	-
39.	Stenjevec	Nogometno igralište Kustošija	NK Kustošija	34	234	268
40.		Športsko-rekreacijski centar Špansko	NK Špansko	41	252	293
			ŽNK Agram	13	103	116
41.	Brezovica	Nogometno igralište Brezovica	NK Brezovica	31	183	214
42.		Nogometno igralište Dragonožec	NK Mladost-Dragonožec	28	30	58
43.		Nogometno igralište Odranski Obrež	NK Dinamo-Odranski Obrež	41	72	113
44.		Nogometno igralište Odranski Strmec	NK Omladinac	32	4	36
45.	Podsljeme	Nogometno igralište Prigorje	NK Prigorje-Markuševec	39	153	192
46.	Podsused-Vrapče	Nogometno igralište Podsused	NK Podsused	0	38	38
47.		Športsko-rekreacijski centar Ponikve	NK Ponikve	36	223	259
48.		Športsko-rekreacijski centar Vrapče	NK Vrapče	34	258	292
49.	Peščenica-Žitnjak	Športsko-rekreacijski centar Peščenica	NK HAŠK-1903	32	314	346
50.		Športsko-rekreacijski centar Borovje	NK NUR	36	62	98
51.		Športsko-rekreacijski centar Folnegovićevo	NK ZET	23	197	220
52.		Ivanja Reka	NK Ivanja Reka	59	182	241
Ukupno				1 769	8 563	10 332

Podaci Zagrebačkog nogometnog saveza (broj igrača po dobnim kategorijama je upisan na temelju podataka iz COMET sustava Hrvatskog nogometnog saveza na dan 9. siječnja 2019.)
NK Coerver, NK Croatia 98, NK Trnovčica i ŽNK Agram imaju nogometno igralište u najmu

Nogometne stadione i igrališta u vlasništvu Grada koncem 2018. koristi 10 332 sportaša organiziranih u 54 nogometnih klubova, od čega su 1 769 sportaša seniori, a 8 563 sportaša mlađe dobne kategorije. Koriste se za treniranje i sportsku obuku sportaša te za natjecanja u hrvatskim nogometnim ligama i zagrebačkim nogometnim ligama.

S obzirom na to da nogometne stadione i igrališta koristi znatan broj sportaša svih dobnih kategorija proizlazi da je Grad, davanjem nogometnih stadiona i igrališta na korištenje nogometnim klubovima, u određenoj mjeri ostvario ciljeve koji se odnose na poticanje i promicanje nogometa te uključivanje građana, osobito djece i mlađeži, u bavljenje nogometom.

Prema podacima Grada, u 2017. i 2018. Grad je od ukupno 52 nogometna stadiona i igrališta, rashode ostvario za održavanje 26 nogometnih stadiona i igrališta, dok za 26 nije ostvario rashode za održavanje.

U tablici broj 5 daju se podaci o rashodima po osnovi upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu Grada, u 2017. i 2018.

Tablica broj 5

Podaci o rashodima po osnovi upravljanja i raspolažanja
nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu Grada, u 2017. i 2018.

u kn

Redni broj	Naziv nogometnog stadiona ili igrališta	Godina	Rashodi		
			Održavanje i drugi rashodi poslovanja	Kapitalna ulaganja	Ukupno
	1	2	3	4	5 (3+4)
1.	Gradski stadion Maksimir	2017.	0,00	2.356.735,00	2.356.735,00
		2018.	0,00	637.750,00	637.750,00
		Ukupno	0,00	2.994.485,00	2.994.485,00
2.	Nogometno igralište Maksimir	2017.	1.538.345,00	246.256,05	1.784.601,05
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	1.538.345,00	246.256,00	1.784.601,00
3.	Nogometni stadion Zagreb*	2017.	145.237,00	0,00	145.237,00
		2018.	2.997.882,00	71.361,00	3.069.243,00
		Ukupno	3.143.119,00	71.361,00	3.214.480,00
4.	Nogometno igralište Pongračev	2017.	0,00	22.000,00	22.000,00
		2018.	11.791.077,00	0,00	11.791.077,00
		Ukupno	11.791.077,00	22.000,00	11.813.077,00
5.	Športsko-rekreacijski centar Rudeš	2017.	275.781,00	0,00	275.781,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	275.781,00	0,00	275.781,00
6.	Športski park Trešnjevka	2017.	158.197,00	0,00	158.197,00
		2018.	157.653,00	0,00	157.652,00
		Ukupno	315.850,00	0,00	315.849,00

Redni broj	Naziv nogometnog stadiona ili igrališta	Godina	Rashodi		
			Održavanje i drugi rashodi poslovanja	Kapitalna ulaganja	Ukupno
	1	2	3	4	5 (3+4)
7.	Nogometno igralište Jarun	2017.	42.702,00	0,00	42.702,00
		2018.	77.746,00	405.593,00	483.339,00
		Ukupno	120.448,00	405.593,00	526.041,00
8.	Nogometno igralište Prečko	2017.	22.500,00	0,00	22.500,00
		2018.	717.775,00	12.188,00	729.963,00
		Ukupno	740.275,00	12.188,00	752.463,00
9.	Nogometno igralište Sava	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	2.102.447,00	0,00	2.102.447,00
		Ukupno	2.102.447,00	0,00	2.102.447,00
10.	Nogometni centar Zagreb	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
11.	Nogometno igralište Savica**	2017.	574.984,00	22.908,00	597.892,00
		2018.	778.019,00	395.510,00	1.173.529,00
		Ukupno	1.353.003,00	418.418,00	1.771.421,00
12.	Nogometno igralište Trnje	2017.	849.850,00	0,00	849.850,00
		2018.	139.208,00	0,00	139.208,00
		Ukupno	989.058,00	0,00	989.058,00
13.	Nogometni stadion NK Hrvatski dragovoljac	2017.	180.055,00	0,00	180.055,00
		2018.	3.420.238,00	0,00	3.420.238,00
		Ukupno	3.600.293,00	0,00	3.600.293,00
14.	Nogometni stadion NK Lokomotiva	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
15.	Nogometni stadion Lučko	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
16.	Nogometno igralište Blato	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
17.	Nogometno igralište Sveta Klara	2017.	360.105,00	0,00	360.105,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	360.105,00	0,00	360.105,00
18.	Nogometno igralište Botinec	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
19.	Nogometno igralište Hrašće	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
20.	Nogometno igralište Hrvatski Leskovac	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00

Redni broj	Naziv nogometnog stadiona ili igrališta	Godina	Rashodi		
			Održavanje i drugi rashodi poslovanja	Kapitalna ulaganja	Ukupno
1	2	3	4	5 (3+4)	
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
21.	Nogometno igralište Mala Mlaka	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
22.	Nogometno igralište Odra	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
23.	Nogometno igralište Čehi	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
24.	Nogometno igralište Buzin	2017.	21.250,00	0,00	21.250,00
		2018.	2.596.469,00	0,00	2.596.469,00
		Ukupno	2.617.719,00	0,00	2.617.719,00
25.	Nogometno igralište Jakuševec	2017.	36.125,00	0,00	36.125,00
		2018.	7.606.275,00	0,00	7.606.275,00
		Ukupno	7.642.400,00	0,00	7.642.400,00
26.	Nogometno igralište Zelengaj	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
27.	Nogometni stadion Radnik	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
28.	Športsko-rekreacijski centar Sesvete	2017.	0,00	23.750,00	23.750,00
		2018.	0,00	1.163.683,00	1.163.683,00
		Ukupno	0,00	1.187.433,00	1.187.433,00
29.	Nogometno igralište Kašina	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
30.	Nogometno igralište Žerjavinec	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
31.	Športsko-rekreacijski centar Sesvetski Kraljevec	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	1.466.721,00	0,00	1.466.721,00
		Ukupno	1.466.721,00	0,00	1.466.721,00
32.	Športsko-rekreacijski centar Sljeme	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
33.	Nogometno igralište Concordia	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
34.		2017.	1.284.789,00	0,00	1.284.789,00

Redni broj	Naziv nogometnog stadiona ili igrališta	Godina	Rashodi		
			Održavanje i drugi rashodi poslovanja	Kapitalna ulaganja	Ukupno
1	2	3	4	5 (3+4)	
	Nogometno igralište Studentski grad	2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	1.284.789,00	0,00	1.284.789,00
35.	Nogometno igralište Dubrava	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
36.	Športsko-rekreacijski centar Grana-Klaka	2017.	121.951,00	10.254.080,00	10.376.031,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	121.951,00	10.254.080,00	10.376.031,00
37.	Nogometno igralište Čulinac	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
38.	Nogometno igralište Retkovec	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
39.	Nogometno igralište Kustošija	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	596.864,00	0,00	596.864,00
		Ukupno	596.864,00	0,00	596.864,00
40.	Športsko-rekreacijski centar Špansko	2017.	938.434,00	0,00	938.434,00
		2018.	0,00	347.155,00	347.155,00
		Ukupno	938.434,00	347.155,00	1.285.589,00
41.	Nogometno igralište Brezovica	2017.	161.758,00	0,00	161.758,00
		2018.	496.596,00	0,00	496.596,00
		Ukupno	658.354,00	0,00	658.354,00
42.	Nogometno igralište Dragonožec	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
43.	Nogometno igralište Odranski Obrež	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
44.	Nogometno igralište Odranski Strmec	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	286.110,00	0,00	286.110,00
		Ukupno	286.110,00	0,00	286.110,00
45.	Nogometno igralište Prigorje	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	451.300,00	0,00	451.300,00
		Ukupno	451.300,00	0,00	451.300,00
46.	Nogometno igralište Podsused	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
47.	Športsko-rekreacijski centar Ponikve	2017.	23.750,00	0,00	23.750,00
		2018.	469.772,00	3.507.516,00	3.977.288,00
		Ukupno	493.522,00	3.507.516,00	4.001.038,00

Redni broj	Naziv nogometnog stadiona ili igrališta	Godina	Rashodi		
			Održavanje i drugi rashodi poslovanja	Kapitalna ulaganja	Ukupno
1	2	3	4	5 (3+4)	
48.	Športsko-rekreacijski centar Vrapče	2017.	537.132,00	143.353,00	680.485,00
		2018.	13.439,00	441.100,00	454.539,00
		Ukupno	550.571,00	584.453,00	1.135.024,00
49.	Športsko-rekreacijski centar Peščenica	2017.	0,00	12.500,00	12.500,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	12.500,00	12.500,00
50.	Športsko-rekreacijski centar Borovje	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	7.860.495,00	7.860.495,00
		Ukupno	0,00	7.860.495,00	7.860.495,00
51.	Športsko-rekreacijski centar Folnegovićevo	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
52.	Ivanja Reka	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
Ukupno			43.438.536,00	28.117.438,00	71.555.973,00

Izvor podataka: Grad (gradski uredi)

* i ** Uključeni rashodi za održavanje Nogometnog stadiona Zagreb i Nogometnog igrališta Savica koji se ostvaruju putem Ustanove Upravljanje sportskim objektima

Napomena: Osim rashoda navedenih u tablici broj 5, Grad ostvaruje i rashode za programsko korištenje sportskih objekata koji se ostvaruju putem Programa javnih potreba u sportu (tekuće donacije udrugama), a koji su u 2017. iznosili 13.806.917,00 kn (GNK Dinamo 6.900.000,00 kn, Zagrebački nogometni savez 1.575.993,00 kn, NK Zagreb 1.101.250,00 kn, NK Sesvete 1.013.064,00 kn, NK Lokomotiva 900.000,00 kn, NK Hrvatski dragovoljac 600.000,00 kn, NK Rudeš 430.000,00 kn, NK Lučko 379.835,00 kn, NK Vrapče 233.108,00 kn, NK HAŠK 210.000,00 kn, NK Trnje 150.000,00 kn, NK Dubrava 150.000,00 kn, NK Špansko 140.000,00 kn te NK Kustošija 23.667,00 kn), a u 2018. su iznosili 13.110.000,00 kn (od čega za GNK Dinamo 7.200.000,00 kn, Zagrebački nogometni savez 1.860.000,00 kn, NK Zagreb 600.000,00 kn, NK Sesvete 600.000,00 kn, NK Hrvatski dragovoljac 570.000,00 kn, NK Lokomotiva 450.000,00 kn, NK Rudeš 450.000,00 kn, NK Lučko 330.000,00 kn te NK Dubrava NK HAŠK, NK Špansko, NK Trnje i NK Vrapče po 210.000,00 kn).

Grad je u 2017. i 2018. ostvario rashode po osnovi upravljanja i raspolađanja nogometnim stadionima i igralištima u ukupnom iznosu 71.555.974,00 kn, od čega se na rashode za održavanje i druge rashode poslovanja odnosi 43.438.536,00 kn, a na rashode za kapitalna ulaganja 28.117.438,00 kn.

Od ostvarenih ukupnih rashoda po osnovi upravljanja i raspolađanja nogometnim stadionima i igralištima u iznosu 71.555.974,00 kn, putem Gradskog ureda za sport i mlade ostvareni su rashodi u iznosu 39.039.641,00 kn (od čega su rashodi za održavanje i drugi rashodi poslovanja 31.422.690,00 kn, a rashodi za kapitalna ulaganja 7.616.951,00 kn), putem Gradskog ureda za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet u iznosu 20.010.709,00 kn (rashodi za kapitalna ulaganja), putem Gradskog ureda za mjesnu samoupravu u iznosu 8.841.366,00 kn (rashodi za održavanje i drugi rashodi poslovanja) te putem Ustanove Upravljanje sportskim objektima u iznosu 3.664.258,00 kn (od čega su rashodi za održavanje i drugi rashodi poslovanja u iznosu 3.174.479,00 kn, a rashodi za kapitalna ulaganja u iznosu 489.779,00 kn).

Vrijednosno značajniji rashodi u 2018. ostvareni u iznosu 17.801.412,00 kn odnose se na sredstva isplaćena trgovačkom društvu Zagrebački holding d.o.o., Podružnica Zrinjevac, na temelju rješenja o ovrsi iz srpnja 2018. Odnose se na dospjela, a nenaplaćena potraživanja za građevinsko-obrtničke radove koje je obavilo spomenuto trgovačko društvo na postavljanju umjetne trave i pripadajuće opreme na Nogometnom igralištu Ponračevo u iznosu 11.784.705,00 kn i Nogometnom igralištu Buzin u iznosu 2.596.469,00 kn te na uređenju Nogometnog stadiona NK Hrvatski dragovoljac u iznosu 3.420.238,00 kn.

Također, u 2018. su isplaćena sredstva za izradu projekta i stručni nadzor nad radovima te radove sanacije i energetske obnove nogometnih igrališta Sava i Jakuševac u ukupnom iznosu 9.708.722,00 kn, za što je Grad proveo postupke javne nabave.

Slika 5: Nogometno igralište Ponračevo

Izvor: Grad

Grad je donio Program radova kapitalnih ulaganja u objekte za društvene djelatnosti u Gradu za 2017. i 2018. te izmjene navedenih Programa, koje je odobrila Gradska skupština Grada.

Prema navedenom Programu i izmjeni Programa za 2017., planirani su rashodi za sportske objekte u ukupnom iznosu 21.550.000,00 kn, u okviru kojih su i nogometni stadioni i igrališta.

Prema Izvješću o izvršenju navedenog Programa, u 2017. su ostvareni rashodi za sportske objekte u ukupnom iznosu 12.460.209,00 kn, od čega se najznačajniji rashodi u iznosu 10.254.080,00 kn odnose na završene radove na postavljanju umjetne trave, uređenje upravne zgrade i svlačionica te ishođenje uporabne dozvole u Športsko-rekreacijskom centru Grana-Klaka. Za navedene radove i usluge Grad je proveo otvorene postupke javne nabave.

Slika 6: Športsko-rekreacijski centar Grana-Klaka

Izvor: Grad

Prema navedenom Programu i izmjeni Programa za 2018., planirani su rashodi za sportske objekte u ukupnom iznosu 13.235.000,00 kn.

Prema Izješću o izvršenju navedenog Programa, u 2018. su ostvareni rashodi za sportske objekte u ukupnom iznosu 10.813.546,00 kn, od čega se najznačajniji rashodi u iznosu 7.510.497,00 kn odnose na rekonstrukciju i dogradnju Športsko-rekreacijskog centra Borovje. Za navedene radove i usluge Grad je proveo otvorene postupke javne nabave.

Slika 7: Športsko-rekreacijski centar Borovje

Izvor: Državni ured za reviziju

Rashodi za kapitalna ulaganja u Gradski stadion Maksimir u 2018. ostvareni u iznosu 2.994.485,00 kn odnose se najvećim dijelom u iznosu 1.810.446,00 kn na izradu projektne dokumentacije za natkrivanje sjeverne i zapadne tribine stadiona, za što je u 2016. Grad proveo otvoreni postupak javne nabave.

Putem Ustanove Upravljanje sportskim objektima, rashodi za održavanje Nogometnog stadiona Zagreb i Nogometnog igrališta Savica isplaćeni su u ukupnom iznosu 3.664.258,00 kn. Na temelju zaključaka gradonačelnika, Grad je sa spomenutom Ustanovom zaključio ugovor o davanju na privremeno korištenje Nogometnog stadiona Zagreb i Nogometnog igrališta Savica u studenome 2017., odnosno travnju 2016., o čemu su sastavljeni zapisnici o primopredaji. Prema ugovorima, spomenuta Ustanova u cijelosti snosi režijske troškove i troškove tekućeg održavanja sportske građevine, a druga prava i obveze ugovorene su na način propisan Odlukom.

Osim prethodno navedenih rashoda, rashodi za održavanje nogometnih stadiona i igrališta odnose se i na režijske troškove, plaće zaposlenih na troškovima održavanja, motorni benzin i druga goriva za pogon strojeva i vozila, usluge čuvanja imovine i osoba, usluge izrade i ugradnje stolarije, uređenje protupanične rasvjete i sustava vatrodojave, nabavu i ugradnju protupožarnih uređaja, stručni nadzor nad građevinsko-obrtničkim radovima, sanaciju odvodnje i slično. Navedeni rashodi podmiruju se na temelju troškovnika obavljenih poslova i računa dobavljača.

Prema prikupljenim podacima, Grad provodi aktivnosti u vezi s upravljanjem i korištenjem nogometnih stadiona i igrališta, financiraju režijske troškove, troškove tekućeg održavanja i kapitalnih ulaganja te brinu o očuvanju nogometnih stadiona i igrališta i zadovoljavanju javnih potreba u sportu. Međutim, ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka obavljenih aktivnosti u vezi s upravljanjem i korištenjem nogometnih stadiona i igrališta, utjecajem upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta na lokalnu zajednicu te utvrđivanjem načina na koje se upravljanje može unaprijediti.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o broju i dobi sportaša korisnika nogometnih stadiona i igrališta i broju održanih sportskih događaja te podaci o broju gledatelja, koji se mogu utvrditi na temelju broja prodanih ulaznica ili procjene. Utjecaj upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o dobi i spolu te zadovoljstvu ili nezadovoljstvu posjetitelja nogometnih utakmica u pogledu sigurnosti i udobnosti, o tome kolika je zastupljenost obiteljskih posjeta nogometnim utakmicama, o stavovima posjetitelja nogometnih utakmica i drugih građana o prometnim gužvama, vandalizmu, buci, kriminalu i drugim oblicima ometanja uobičajenog načina života građana do kojih može doći zbog održavanja nogometnih utakmica, a podaci i saznanja se mogu prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, policijskih izvještaja, javnog pogovora i drugih izvora.

Državni ured za reviziju predlaže analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja i korištenja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja i korištenja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje i korištenje nogometnih stadiona i igrališta može unaprijediti. Predlaže se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti i načela učinkovitog upravljanja i raspolađanja nogometnim stadionima i igralištima i drugom imovinom u vlasništvu Grada.

Nadzor nad upravljanjem i raspolađanjem nogometnim stadionima i igralištima

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 - vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst, 137/15 - ispravak i 123/17), jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolažati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje nogometnim stadionima i igralištima potiče razvoj nogometu te doprinosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u sportu, odnosno nogometu. Zadaća koju lokalne jedinice imaju, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje nogometnim stadionima i igralištima. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika pojedinih lokalnih jedinica.

Poslovi nadzora nad upravljanjem i raspolađanjem nogometnim stadionima i igralištima i drugom imovinom obavljaju se unutar nadležnih upravnih odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mesta.

Nadzor nad upravljanjem i raspolađanjem nogometnim stadionima i igralištima u Gradu je propisan Odlukom. Prema Odluci, gradsko upravno tijelo nadležno za sport nadzire:

- namjensko korištenje sportske građevine
- provođenje programa javnih potreba u sportu u sportskim građevinama koje su dane u zakup
- održavanje sportskih građevina u skladu s obvezama što ih je preuzeo zakupac
- korištenje sportskih građevina na način da se poboljšaju uvjeti obavljanja sportskih aktivnosti
- provođenje zaključenih ugovora o davanju u zakup i podzakup sportskih građevina

- gospodarenje sportskim građevinama s namjerom smanjivanja cijene korištenja sportske građevine
- investicijsko održavanje građevine.

Prema zaključenim ugovorima sa zakupnicima (nogometnim klubovima), gradski ured nadležan za sport ima pravo kontrolirati provođenje Programa korištenja i održavanja sportske građevine. Revizijom je utvrđeno da zakupnici dostavljaju nadležnom gradskom uredu za sport godišnji program korištenja sportske građevine, koji gradski ured odobrava. Također, dostavljaju finansijski plan prihoda i rashoda objekta za pojedinu godinu. Programi sadrže opisni dio korištenja sportske građevine (po natjecanjima, kategorijama sportaša, po satima i slično) i predviđeni iznos troškova objekta (za natjecanja, stručni rad, održavanje i slično). Obrasci plana prihoda objekta za pojedinu godinu sadrže planirana sredstva dobivena od strukovnih saveza za provođenje Programa javnih potreba, prihode iz proračuna dobivene od gradskih upravnih tijela (u vezi sa sportskom građevinom), prihode od tijela državne uprave i drugih javnih institucija, prihode iz fondova Europske unije, prihode od podzakupa poslovnog prostora, prihode od iznajmljivanja (slobodnih kapaciteta), prihode od obavljanja vlastite djelatnosti (klupski kafić, priredbe na objektu), vlastita sredstva (članarine, donacije, sponsorstva) te druge prihode. Obrasci plana rashoda objekta za pojedinu godinu sadrže rashode za tekuće održavanje, investicijsko održavanje, električnu energiju, plin, toplinsku energiju, vodu, komunalnu i vodnu naknade, čistoću, osiguranje objekta, plaće i honorare zaposlenih na održavanju objekta, nabavu opreme za objekt i druge rashode.

Prema zaključenim ugovorima, u svrhu kontrole namjenskog utroška sredstava, zakupnik je obvezan tromjesečno podnosići dokaze o troškovima tekućeg održavanja sportske građevine i izvješće o poslovanju sportske građevine nadležnom gradskom uredu za sport.

Revizijom je utvrđeno da zakupnici dostavljaju gradskom uredu nadležnom za sport tromjesečna izvješća i dokaze o troškovima tekućeg održavanja sportske građevine (preslike računa). U tromjesečnim izvješćima, zakupnici na različit način prikazuju prihode i rashode zadane spomenutim obrascima. Pojedini zakupnici detaljno prikazuju prihode i rashode, prikazuju prihode od podzakupa poslovnog prostora, pojedini zakupnici prikazuju samo prihode dobivene od gradskih upravnih tijela, a ne prikazuju prihode dobivene od strukovnog saveza za provođenje Programa javnih potreba, pojedini prikazuju prihode od članarine, dok drugi ne prikazuju, pojedini prikazuju ukupan iznos drugih prihoda, ali ne opisuju na što se odnose. Također, zakupnici u navedenom obrascu prikazuju rashode za bojenje, održavanje travnjaka, potrošni materijal, potrošenu električnu energiju, vodu i druge komunalne troškove, troškove osiguranja, plaće i honorare zaposlenika, dok drugi ne prikazuju ili navode ukupan iznos drugih rashoda, ali ne i na što se odnose. Također, navode da je bilo investicijskih održavanja, ali ne navode kojih, iako je u obrascu predviđeno da se navedu.

Uz navedene obrasce o ostvarenim prihodima i rashodima u pojedinoj godini (tromjesečno izvješće), priložene su preslike računa. U pojedinim slučajevima zakupnici u navedeni obrazac upisuju detaljno na koje se rashode odnose računi, uz specificiranje broja računa i vrste usluge koja je obavljena i nabavljene robe, dok većina ne navodi.

S obzirom na to da zakupnici (udruge) dobivaju sredstva i od Sportskog saveza Grada za provođenje Programa javnih potreba i od nadležnog gradskog ureda za sport, nadležnom gradskom uredu dostavljaju račune kojima pravdaju namjensko trošenje sredstava, a u kojima se nalaze i računi koji se ne odnose na održavanje nogometnih igrališta. Zakupnici ne specificiraju nadležnom gradskom uredu za sport koji računi se odnose na tekuće održavanje prema zaključenom ugovoru o zakupu sportske građevine.

Također je utvrđeno da, u pojedinim slučajevima, u arhivi predmeta pojedinih ugovora o zakupu sportske građevine, nema tromjesečnih izvješća i dokaza o troškovima tekućeg održavanja sportske građevine, nego su tijekom obavljanja revizije od zakupnika (nogometnih klubova) pribavljenia navedena tromjesečna izvješća za 2017. i 2018. Zbog navedenog, nije vidljivo da je Grad proveo nadzor nad namjenskim utroškom sredstava, odnosno nadzor nad namjenskim korištenjem sportske građevine.

Revizijom je utvrđeno da zakupnici (nogometni klubovi) ne dostavljaju izvješća o poslovanju sportske građevine nadležnom gradskom uredu za sport, niti je Grad propisao način na koji se sastavljaju izvješća i što bi izvješća trebala sadržavati, iako je zaključenim ugovorima određena obveza zakupnika da dostavljaju navedena izvješća. Zakupnici dostavljaju tromjesečna izvješća u vezi s troškovima (obrazac prihoda i rashoda) i preslike računa, a ne dostavljaju opisni dio namjenskog utroška sredstava, odnosno korištenja sportske građevine. Ne dostavljaju izvješća iz kojih bi bilo vidljivo da se sportske građevine koriste na način da se poboljšaju uvjeti obavljanja sportskih aktivnosti te da se sportskim građevinama gospodari s namjerom smanjivanja cijene korištenja sportske građevine. Navedeno je propisano Odlukom kao dio nadzora nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu Grada, putem gradskog upravnog tijela nadležnog za sport.

Državni ured za reviziju predlaže u svrhu bolje kontrole namjenskog utroška sredstava, odnosno namjenskog korištenja sportske građevine, izraditi obrazac u koji će udruge (nogometni klubovi) jednoobrazno specificirati rashode koji se odnose na tekuće i investicijsko održavanje nogometnog stadiona ili igrališta, prema zaključenom ugovoru o zakupu sportske građevine, a koji će biti u prilogu izvješća o poslovanju sportske građevine. Predlaže u arhivi predmeta čuvati dokumentaciju u vezi zaključenih ugovora o zakupu sportske građevine.

Predlaže odrediti način na koji su udruge (nogometni klubovi) obvezne sastavljati izvješća o poslovanju sportske građevine te što bi navedena izvješća trebala sadržavati, kako bi se mogla koristiti pri analizi i vrednovanju učinaka upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta te uvođenju kriterija i pokazatelja učinkovitosti i načela učinkovitog upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu Grada.

Prema Odluci i zaključenim ugovorima o zakupu sportske građevine, zakupnik je obvezan 30 dana prije isteka ugovora o zakupu dostaviti konačan obračun uloženih sredstava u tekuće održavanje sportske građevine. Revizijom je utvrđeno da zakupnici nisu sastavljali i dostavljali nadležnom gradskom uredu za sport konačni obračun uloženih sredstava. Na temelju metode uzorka, zatraženi su konačni obračuni za pojedine zakupnike (nogometne klubove), koji su izrađeni i dostavljeni tijekom obavljanja revizije.

Državni ured za reviziju predlaže zatražiti udruge dostavljanje konačnih obračuna 30 dana prije isteka ugovora o zakupu, u skladu s Odlukom i zaključenim ugovorima.

Prema pisanom obrazloženju Grada, nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima provodi se prikupljanjem finansijskih izvješća na tromjesečnoj razini te povremenim i godišnjim obilaskom sportskih građevina, o čemu tijekom revizije nije dostavljen zapisnik ili drugi odgovarajući pisani dokaz.

Prema Odluci i zaključenim ugovorima o zakupu sportskih građevina, zakupnik je obvezan sportsku građevinu održavati na način koji osigurava njezinu punu sportsku funkciju i koji jamči očuvanje vrijednosti sportske građevine kakva je bila u vrijeme zaključenja ugovora, osim promjena nastalih redovnom uporabom sportske građevine. U svrhu provjere ispunjenja navedenih odredbi, osim izrade i dostave tromjesečnih izvješća o troškovima tekućeg održavanja sportske građevine te izvješća o poslovanju sportske građevine, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi bilo korisno obaviti neposredni uvid u stanje nogometnih stadiona i igrališta na terenu, ovisno o raspoloživim ljudskim resursima. Navedeno se posebno odnosi na slučajeve kada je dio sportske građevine ili poslovni prostor dan u podzakup trećoj fizičkoj ili pravnoj osobi te u slučajevima kada udruga (nogometni klub) iz vlastitih sredstava obavi kapitalna ulaganja u sportsku građevinu.

Tijekom 2017. i 2018. nije obavljena unutarnja revizija u Gradu, kojom bi bile obuhvaćene aktivnosti i procesi u vezi s upravljanjem i korištenjem nogometnih stadiona i igrališta.

S obzirom na revizijom utvrđene nepravilnosti i propuste u upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima te potrebe poduzimanja mjera za poboljšanje funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola, Državni ured za reviziju predlaže planirati obavljanje unutarnje revizije kojom bi bile obuhvaćene aktivnosti i procesi u području upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU GRADA ZAGREBA

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu ili posjedu Grada Zagreba. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka Grada Zagreba o nogometnim stadionima i igralištima, normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, upravlja li se i raspolaže nogometnim stadionima i igralištima u skladu s propisima te ocijeniti učinke upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima i efikasnost funkciranja unutarnjih kontrola pri upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima.

Na temelju revizijom utvrđenih činjenica, primjenjujući utvrđene kriterije, Državni ured za reviziju ocjenjuje da je upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu ili posjedu Grada Zagreba **djelomično učinkovito** te daje sljedeće naloge i preporuke:

- u suradnji s nadležnim tijelima Republike Hrvatske, poduzeti radnje radi upisa vlasništva nad nogometnim igralištima, prema odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom
- voditi analitičko knjigovodstvo nogometnih stadiona i igrališta po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i s drugim potrebnim podacima te na kraju svake poslovne godine popisati nogometne stadione i igrališta, navesti njihove pojedinačne vrijednosti i uskladiti stanje u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu
- utvrditi dokumentaciju, u vezi s izgradnjom ili dodatnim ulaganjem u nogometne stadione i igrališta u vlasništvu Grada, koju su nadležni gradski uredi obvezni prikupljati kako bi se obavio cjeloviti popis te koja bi bila osnova za evidentiranje nogometnih stadiona i igrališta u poslovnim knjigama Grada
- registar imovine programski povezati s drugim evidencijama (glavna knjiga, analitičke evidencije i druge pomoćne evidencije) te uskladiti podatke o nogometnim stadionima i igralištima iz registra imovine s podacima iz poslovnih knjiga, kako bi se osigurali podaci o svim nogometnim stadionima i igralištima kojima Grad upravlja i raspolaže
- poduzeti aktivnosti da se utvrdi stvarno stanje, odnosno ažuriraju podaci o katastarskim česticama na kojima se nalaze nogometni stadioni i igrališta, u aplikaciji registra imovine
- nakon utvrđenog stvarnog stanja, odnosno ažuriranja podataka o katastarskim česticama na kojima se nalaze nogometni stadioni i igrališta u aplikaciji registra imovine, poduzeti radnje da se pri produženju ugovora o zakupu sportske građevine navedeni ugovori usklade sa stvarnim stanjem na terenu

- analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja i korištenja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja i korištenja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje i korištenje nogometnih stadiona i igrališta može unaprijediti; Uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti i načela učinkovitog upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima i drugom imovinom u vlasništvu Grada
- u svrhu bolje kontrole namjenskog utroška sredstava, odnosno namjenskog korištenja sportske građevine, izraditi obrazac u koji će udruge (nogometni klubovi) jednoobrazno specificirati rashode koji se odnose na tekuće i investicijsko održavanje nogometnog stadiona ili igrališta, prema zaključenom ugovoru o zakupu sportske građevine, a koji će biti u prilogu izvješća o poslovanju sportske građevine; U arhivi predmeta čuvati dokumentaciju u vezi zaključenih ugovora o zakupu sportske građevine
- odrediti način na koji su udruge (nogometni klubovi) obvezne sastavljati izvješća o poslovanju sportske građevine te što bi navedena izvješća trebala sadržavati, kako bi se mogla koristiti pri analizi i vrednovanju učinaka upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta te uvođenju kriterija i pokazatelja učinkovitosti i načela učinkovitog upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu Grada
- zatražiti udruge dostavljanje konačnih obračuna 30 dana prije isteka ugovora o zakupu, u skladu s Odlukom i zaključenim ugovorima
- s obzirom na revizijom utvrđene nepravilnosti i propuste u upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima te potrebe poduzimanja mjera za poboljšanje funkciranja sustava unutarnjih kontrola, planirati obavljanje unutarnje revizije kojom bi bile obuhvaćene aktivnosti i procesi u području upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi se provedbom navedenih naloga i preporuka evidencije podataka o nogometnim stadionima i igralištima vodile u skladu s propisima, normativno uredilo upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima, upravljalo i raspolažalo nogometnim stadionima i igralištima pažnjom dobrog gospodara te ostvarili ciljevi sustava unutarnjih kontrola, čime bi se povećala učinkovitost upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu Grada Zagreba.

OČITOVAJE GRADA ZAGREBA

Grad Zagreb se očitovao na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu Grada Zagreba te je prihvatio naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

U vezi s preporukom da se u suradnji sa nadležnim tijelima Republike Hrvatske, poduzmu radnje radi upisa vlasništva Grada Zagreba nad nogometnim igralištima, u očitovanju Grad Zagreb navodi da su za Nogometno igralište Čehi, Nogometno igralište Odra, Nogometno igralište Hrašće, Nogometno igralište Trnje, Nogometni stadion Zagreb, Nogometni centar Zagreb i Nogometno igralište Studentski grad poduzete radnje u svrhu izdavanja isprave podobne za uknjižbu prava vlasništva Grada Zagreba, u skladu s člankom 70. Zakona o upravljanju državnom imovinom.